
**MAKTABGACHA O`RTA YOSH GURUH BOLALARINI FAOLIYATLAR
JARAYONIDA BADIY ESTETIK DIDNI SHAKILLANTIRISHDA
TARBIYACHINING MUHUM VAZIFALARI.**

Xo`jamurodova Nilufar Orolovna

Termiz Davlat Universitetining Pedagogika inistituti

Maktabgacha ta`lim yonalishi magistranti

**ВАЖНЫЕ ЗАДАЧИ ВОСПИТАТЕЛЯ В ФОРМИРОВАНИИ
ХУДОЖЕСТВЕННО-ЭСТЕТИЧЕСКОГО ВКУСА ДОШКОЛЬНИКОВ
СРЕДНЕЙ ВОЗРАСТНОЙ ГРУППЫ В ПРОЦЕССЕ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ.**

Ходжамуродова Нилуфар Ороловна

Институт педагогики Термезского государственного университета

Выпускник дошкольного образования

**THE IMPORTANT TASKS OF THE EDUCATOR IN SHAPING THE
ARTISTIC AESTHETIC TASTE OF PRESCHOOL CHILDREN OF THE
MIDDLE AGE GROUP IN THE PROCESS OF ACTIVITIES.**

Khojamurodova Nilufar Orolovna

Institute of Pedagogy of Termiz State University

Graduate student of preschool education

Amnotatsiya: maqolada maktabgacha talim yoshdagi o`rta guruh bolalari faoliyatlar jarayonida badiiy estetik didni shakillantirishda tarbiyachining muhim vazifalari to`g`risida ma`lumotlar berib o`tilgan shu bilan birgalikda o`rta guruh bolalarida badiiy estetik didni shakillantirish yo`llari haqida fikir-mulohaza bildirilgan.

Kalit so`zlar; estetik tarbiya, tarbiya qonuniyatlari, o`rta guruh bolalari, o`yinlar,

Аннотация: в статье представлена информация о важных задачах воспитателя в формировании художественно-эстетического вкуса у детей средней группы в процессе деятельности, а также представлены представления о способах формирования художественно-эстетического вкуса у детей средней группы.

Ключевые слова; эстетическое воспитание, правила воспитания, дети средней группы, игры,

Abstract: the article provides information about the important tasks of the educator in shaping the artistic aesthetic taste of middle group children of preschool age in the process of activities. comment is made.

Key words; aesthetic education, educational rules, children of the middle group, games,

“[Estetik tarbiya](#)- har tomonlama ta'limning ajralmas qismi. Estetik tarbiya bolaning orttirgan tajribasiga asoslanadi va bu tajribaga go'zallik nuqtai nazaridan yangi ovoz beradi.

Bolalarning har tomonlama estetik rivojlanishining asosiy shartlaridan biri, ularning shakllanishi [badiiy qobiliyat](#)- bolalarning ijodiy faoliyatiga e'tibor: o'yin, vizual, teatrlashtirilgan, konstruktiv, musiqiy. To'g'ri tashkil etilgan taqdirda bolaning badiiy, estetik, har tomonlama rivojlanishini ta'minlash va uni maktabga tayyorlash, hissiy farovonlik muhitini yaratish, bolaning hayotini qiziqarli mazmun bilan to'ldirish mumkin. Aynan mana shu faoliyat turlari doirasida bolalarni maktabga har tomonlama samarali tayyorlash uchun sharoitlar yaratilmoqda, - deydi maktabgacha yoshdagi bolalarni estetik tarbiyalash bo'yicha mutaxassis Tamara Semyonovna Komarova.

T.S.Komarovanning fikriga asoslanib, maktabgacha ta'lim muassasalari va boshlang'ich maktab o'rtasidagi mustahkam bog'liqlik aynan estetik tarbiya ekanligiga ishonamiz. Agar bolaning estetik tarbiyasi yuqori bo'lsa, unda

boshlang'ich maktabda unga moslashish osonroq bo'ladi. Birgalikdagi faoliyat doirasida estetik tarbiya bo'yicha ishlarni tizimlashtirish zarurati tug'iladi.

Bu ta'rif yetuk shaxs bilan bog'liq. Shu bilan birga, maktabgacha yoshdagi bolalar ham atrofdagi go'zallarga, musiqaga, she'rga, narsalarga javob bera oladilar. [tasviriy san'at](#), tabiat, ular o'zlari chizish, haykaltaroshlik, qo'shiq aytish, raqsga tushish, she'r yozishga intiladi.

Estetik tarbiya bola tarbiyasining eng muhim jihati hisoblanadi. Bu hissiy tajribani, shaxsning hissiy sohasini boyitishga hissa qo'shadi, voqelikning axloqiy tomonini bilishga ta'sir qiladi, kognitiv faollikni oshiradi va hatto jismoniy rivojlanishga ta'sir qiladi.

Maktabgacha yoshdagi bolalarni estetik tarbiyalash vazifalari, uning maqsadiga qarab, ikki guruhga bo'linishi mumkin.

Birinchi guruh vazifalari bolalarning atrof-muhitga estetik munosabatini shakllantirishga qaratilgan. Quyidagilar ko'zda tutilgan: tabiatdagi, harakatlardagi, san'atdagi go'zallikni ko'rish va his qilish, go'zallikni tushunish qobiliyatini rivojlantirish; badiiy didni, go'zalni bilishga bo'lgan ehtiyojni tarbiyalash.

Ikkinchi guruh vazifalari turli san'at sohasidagi badiiy mahoratni shakllantirishga qaratilgan: bolalarni rasm chizish, modellashtirish, qurishni o'rgatish; qo'shiq aytish, musiqaga o'tish; og'zaki ijodkorlikni rivojlantirish.

Nomlangan vazifalar guruhlari amalga oshirish jarayonida o'zaro chambarchas bog'liq bo'lsagina ijobiy natija beradi.

Maktabgacha yoshdagi bolalarni estetik tarbiyalash vazifalarini amalga oshirish uchun ma'lum shartlar zarur.

Maktabgacha ta'lim muassasasida bolalarni estetik tarbiyalash ularning faoliyatini boshqarish prinsipiga, maktabgacha yoshdagi bolalarni birlashtirish usuliga va faoliyat turiga qarab turli shakllarda amalga oshiriladi. Bolalar badiiy faoliyatni yaxshi ko'radilar va ko'pincha o'z tashabbuslari bilan badiiy faoliyat bilan shug'ullanishadi. Bu mustaqil badiiy faoliyat butunlay kattalar rahbarligisiz amalga

oshiriladi, degani emas. Shunchaki, bu qo'llanmaning tabiati bilvosita, bilvosita. Pedagog bolaning tajribasi, taassurotlari to'planishi haqida g'amxo'rlik qiladi, keyinchalik ular mustaqil rasm chizish, modellashtirish, musiqiy faoliyatda aks etadi; vizual texnika va texnikani o'rgatadi. Mustaqil badiiy faoliyat mustaqildir, chunki u bolalar tashabbusi bilan, ularning shaxsiy ehtiyojlarini qondirish uchun paydo bo'ladi. O'qituvchining vazifasi, agar bunday ehtiyoj paydo bo'lsa, bolaning niyatini buzmasdan, unga yordam berishdir. Lekin asosiysi, mustaqil faoliyat uchun sharoit yaratishdir: bolalar qaerdan olishni bilishlari kerak [zarur materiallar](#), aniq qaerda, boshqalarni bezovta qilmasdan, chizish, qurish, musiqa chalish mumkin.

Mustaqil faoliyatning belgilari bolaning musiqa, harakatlar, rasm chizish, nutqdagi ifoda vositalariga e'tiborini va o'rgangan narsalarni o'zining yangi faoliyatiga o'tkazish qobiliyatidir. Maktabgacha yoshdagi bolalarning mustaqil badiiy faoliyatini tarbiyalashda bolalar bog'chasida o'tkaziladigan tanlovlarning faol ishtirokchisi bo'lgan ota-onalarni ham jalb qilinadi.

Mustaqil badiiy faoliyat tarbiyachining maqsadli va turli shakllarda olib boradigan ishlari bilan chambarchas bog'liqdir. U tashkil etilgan *sinflar* nutqni, tasviriy faoliyatni, musiqani rivojlantirish bo'yicha; bu va *teatrlashtirilgan o'yinlar* va *dramatizatsiya o'yinlari, tematik darslar*.

Katta o'rin berilgan *ekskursiyalar*. O'qituvchining vazifasi bolalarni idrok etish qonuniyatlarini, ta'lim vazifalarini hisobga olgan holda ekskursiya mazmuni haqida o'ylashdir. Ekskursiya joyini, bolalarni kuzatish ob'ekti atrofida joylashtirish usulini oldindan aniqlash va o'rganish kerak, chunki maktabgacha yoshdagi bolalarni nafaqat yangi bilimlar bilan xabardor qilish, balki ularda estetik his-tuyg'ularni uyg'otish ham juda muhimdir.

Xulosa

Xulosamiz o`rnida shuni ta`kidlab o`tmoqchimizki, Bolalar ma'naviy-estetik tarbiyasini yanada takomillashtirish uchun mo'ljallangan tadbirlarda qo'shiq va raqslardan ko'proq foydalanish lozim. Bolalarning musiqaga qiziqishini oshirish maqsadida muntazam tashkil etiladigan tadbirlarga o'zgacha ruh bag'ishlash kerak.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

I. Normativ – huquqiy hujjatlar va metodologik ahamiyatga molik nashrlar

1. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi (O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 08.02.2021 O'RQ – 671 – son qarori bilan o'zgartirish va qo'shimchalar kiritilgan yangi tahriri). // www.lex.uz

2. Mirziyoyev SH.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak.–T.: “O'zbekiston”. – 2017.

3. Mirziyoyevning SH.M. “2017-2021-yillarda maktabgacha ta'lim tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida”gi qarori. T.: -2016y. 29-dekabr

4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil, 7-fevraldagi PF-4947-sonli “2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasi to'g'risida”gi Farmoni. //

5. Bola ma'naviyatini shakllantirish. (Yo'ldoshev J.tahriri ostida.) – Toshkent: Sharq, 2000. – 301 bet.

6 .Bolalarni tarbiyalashda oila, mahalla, maktab hamkorligi konsepsiyasi. – Toshkent: Rahbar, 1998. –15 b.

7 Soipova D. Musiqa o'qitish nazariyasi va metodikasi. Toshkent Musiqa nashriyoti 2009 yil